

**Республика Татарстан САКЛОВ-
БАШСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН СОВЕТ САКЛОВ-
БАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ**

ул. Ленина, д. 93 а,
с. Саклов-Баш, 423373.
Телефон: (85559) 4-33-38
E-mail: Sakb.Sar@tatar.ru

**Татарстан Республикасы
САРМАН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ**

**САКЛАУБАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**
Ленин урамы, 93 а йорт,
Саклаубаш авылы, 423373.
Телефон: (85559) 4-33-38
E-mail: Sakb.Sar@tatar.ru

ИНН/КПП 1636005510/164701001

РЕШЕНИЕ

№ 121

КАРАР

1.06.2020

Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Гадәттән тыш хәл турында» 2001 елның 30 маендагы 3-ФЗ номерлы Федераль конституциячел закон, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 1 апрелдәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Саклаубаш авыл жирлеге Уставы нигезендә Саклаубаш авыл жирлеге Советы карар бирде:

КАРАР БИРДЕ:

1. Саклау-Баш авыл жирлеге территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, Гражданнар оборонасы чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. «Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2011 елның 2 маендагы 4 карарын үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми

порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Сарман муниципаль районының
рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Саклаубаш авыл җирлесе
Советы Рәисе

Л. М. Габидулина

Саклаубаш авыл жирлеге
Советының
1.06.2020 елның 121 номерлы
караына кушымта

Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турында
НИГЕЗЛӘМӘ

«Гадәттән тыш хәл турында» 2001 елның 30 маендагы 3-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Россия Федерациясе Конституциясе, «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 01 апрелдәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Саклаубаш Уставы авыл жирлеге уставы нигезендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә).

1 статья. Төп төшенчәләр

Гадәттән тыш хәл - авария, куркыныч табигать күренешләре, катастрофа, әйләнә-тирәдәгеләр өчен куркыныч тудыручы авырулар, табигый яки башка бәла-казалар нәтижәсендә килеп чыккан хәл, алар кеше корбаннарына, кешеләрнең сәламәтлегенә яки әйләнә-тирә табигать мохитенә зыян китерә яисә китерә ала торган, шактый матди югалтулар һәм кешеләрнең тормыш-көнкүрешен бозу.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү - гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын мөмкин кадәр киметүгә, шулай ук кешеләрнең сәламәтлеген саклауга, әйләнә-тирә табигатькә зыян күләмен һәм алар килеп чыккан очракта матди югалтуларны киметүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү - гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм кешеләр гомерен саклап калуга, әйләнә-тирә табигатькә һәм матди югалтуларга зыян күләмен киметүгә, шулай ук гадәттән тыш хәлләр зоналарын локальләштерүгә, алар өчен хас булган куркыныч факторларның гамәлен туктатуга юнәлтелгән авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр.

Гадәттән тыш хәл зонасы - гадәттән тыш хәл булган территория.

Гражданнар оборонасы - Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә халыкны, матди

һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби гамәлләр алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклау һәм яклау буенча чаралар системасы.

Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлгә дучар булган авария-коткару эшләре (аварияләр, куркыныч табиғат күренешләре, катастрофалар, табиғый һәм башка бәла-казалар) кешеләрнең гомерен саклап калу һәм сәламәтлеген, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау, әйләнә-тирә мохиткә зыян күләмен киметү, гадәттән тыш хәлләрне һәм аның куркыныч факторларын локальләштерү максатларында үткәрелә.

2 статья. Әлеге Нигезләмәнең максатлары
Әлеге Нигезләмәнең максатлары булып торалар:

- Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү һәм үсешен кисәтү;

-гадәттән тыш хәлләрдән зыян һәм югалтулар күләмен киметү Саклаубаш авыл жирлеге халкын һәм территориясен табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткәрүнең төп максаты булып тора;

-гадәттән тыш хәлләрне бетерү гражданның оборонасы, халыкны һәм Саклаубаш авыл жирлеге территориясен табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чараларның аерылгысыз өлеше булып тора, ул халыкны һәм Саклаубаш авыл жирлеге территориясен табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә махсус вәкаләтле орган көче белән башкарыла.

3 статья. Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гражданның оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә жирле үзидарә органнарының бурычлары

Гражданның оборонасы өлкәсендә Саклаубаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының төп бурычлары булып торалар:

- Саклаубаш авыл жирлеге халкын хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан саклау ысулларына өйрәтү;

- Саклаубаш авыл жирлеге халкына сугыш хәрәкәтләрен алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында хәбәр итү;

- Саклаубаш авыл жирлеге халкын, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне имин районнарغا эвакуацияләү;

- Саклаубаш авыл жирлегендә яшәүчеләргә сыену урыннары һәм шәхси саклану чаралары бирү;

- Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә яктылык маскировкасы һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү;
- Саклаубаш авыл жирлеге халкы өчен сугыш хәрәкәтләре алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр аркасында, авария-коткару эшләрен үткәрү;
- Саклаубаш авыл жирлеге халкын хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә бу гамәлләр нәтижәсендә зыян күргән кешене, шул исәптән медицина хезмәте күрсәтүне, беренче медицина ярдәмен күрсәтүне, тиз арада торак бирүне һәм башка кирәкле чаралар күрүне дә кертәп, беренче чиратта тәэмин итү;
- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклауны тәэмин итү буенча хокукый һәм икътисадый нормаларны эшләү һәм тормышка ашыру;
- гадәттән тыш хәлләрне кисәтүгә һәм оешмаларның, шулай ук гадәттән тыш хәлләрдә социаль билгеләнештәге объектларның тотрыклы эшләвен арттыруга юнәлдерелгән максатлы һәм фәнни-техник программаларны гамәлгә ашыру;
- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат жыю, эшкәртү, алмашу һәм бирү;
- гадәттән тыш хәлләрнең социаль-икътисадый нәтижәләрен фаразлау һәм бәяләү;
- гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру;
- гадәттән тыш хәлләрне бетерү;
- гадәттән тыш хәлләрдән зыян күргән халыкны социаль яклау чараларын гамәлгә ашыру, гуманитар акцияләр үткәрү;
- халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә, шулай ук аларны бетерүдә турыдан-туры катнашучы затларның хокукларын һәм бурычларын тормышка ашыру.

4 статья. Саклаубаш авыл жирлеге халкын һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклауның төп принциплары
Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүгә, шулай ук алар килеп чыккан очракта зыян һәм югалтулар күләмен мөмкин кадәр киметүгә юнәлдерелгән чаралар алдан ук үткәрелә.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын планлаштыру һәм гамәлгә ашыру икътисадый, табигый һәм башка характеристикаларны, территорияләрнең үзенчәлекләрен һәм гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы дәрәжәсен исәпкә алып үткәрелә.

Гадэттэн тыш хэллэрне бетерү, милек формасына бэйсез рэвештэ, жирлек территориясендэ урнашкан оешмалар һәм учреждениелэр көчлэре һәм чаралары белән башкарыла. Югарыда күрсәтелгән көчлэр һәм чаралар житмэгән очракта, Россия Федерациясе законнарында билгелэнгән тэртиптэ каралган чыганақлардан көчлэр һәм чаралар жәлеп ителә.

5 статья. Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрден яклау чараларын гамәлгә ашыру өлкәсендә хәбәрдарлык һәм мәгълүмат

-Халыкны һәм территорияне гадэттэн тыш хэлләрден яклау өлкәсендә мәгълүматны фаразланучы һәм барлыкка килгән гадэттэн тыш хэлләр, аларның нәтижәләре турында белешмәләр, шулай ук радиацион, химик, медик-биологик, шартлау куркынычы турында белешмәләр тәшкил итә.

- Жирле үзидарә органнары, оешмалар, учреждениеләр администрацияләре халыкка гадэттэн тыш хэлләрден саклану торышы һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча күрелгән чаралар, фаразланган һәм барлыкка килгән гадэттэн тыш хэлләр, Саклаубаш авыл жирлегә халкын алардан саклау алымнары һәм ысуллары турында хәбәр итүнең бүтән каналлары аша оператив һәм дәрәс итеп хәбәр итәргә тиеш.

- Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрден яклау өлкәсендә белә торып ялган мәгълүматны яшерү, үз вакытында тапшырмау яисә вазыйфай затлар тарафыннан бирү Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка китерә.

6 статья. Саклаубаш авыл жирлегә территориясендә гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре
Саклаубаш авыл жирлегә депутатлары советы:

- Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары, Саклаубаш авыл жирлегә Уставы нигезендә Саклаубаш авыл жирлегенә гадэттэн тыш хэлләрәннән гражданнар оборонасы, халыкны һәм территориясен яклау чараларын гамәлгә ашыру өчен норматив актлар кабул итә.

Саклаубаш авыл жирлегә башлығы:

- гадэттэн тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү һәм гражданнар оборонасы чараларын гамәлгә ашыру буенча комиссия төзү турында боерык чыгара;

- барлыкка килгән гадэттэн тыш хэлләрне муниципаль характердагы гадэттэн тыш хэлләргә кертү, гадэттэн тыш хэлләрде эвакуация чаралары үткәрү һәм аларны үткәрүне оештыру турында карарлар кабул итә.

Саклаубаш авыл жирлегә администрациясе:

-халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрден яклау өчен кирәкле көчләр һәм чаралар эзерләү һәм аларны эзерлектә тоту, Саклаубаш авыл жирлегә халкын

элеге хэллэрдэ саклану ысулларына һәм гамәлләргә өйрәтү;

-халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хэлләрдән яклау өлкәсендә билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат жыюны һәм алмашуны гамәлгә ашыра, Саклаубаш авыл жирлеге халкына гадәттән тыш хэлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкерүне тәмин итә;

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хэлләрдән яклау өлкәсендәге чараларны финанслауны гамәлгә ашыра;

- гадәттән тыш хэлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыра;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне оештыра һәм үткәрә, шулай ук аларны үткәргәндә жәмәгать тәртибен саклай; үз көчләрне һәм чаралары житәрлек булмаганда, ярдәм сорап Сарман муниципаль районы хакимиятенә мөрәжәгать итә;

- оешмаларның гадәттән тыш хэлләрдә тотрыклы эшләвенә ярдәм итә;

- Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрә, Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнарын эшли һәм тормышка ашыра;

- халыкны хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан саклау ысулларына эзерләү һәм өйрәтү үткәрә;

- хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка хәбәр итү системасын куллануга, саклау корылмаларына һәм башка гражданнар оборонасы объектларына даими эзерлек хәлендә тота;

- халыкны эвакуацияләү, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарга эзерләү буенча чаралар үткәрә;

- сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча беренче чираттагы чаралар үткәрә;

-Саклаубаш авыл жирлеге жирле үзидарә органы каршында халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хэлләрдән яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле даими эшләрче идарә органнарын булдыра.

Саклаубаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хэлләрдән саклау чараларын гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тормышка ашыру Саклаубаш авыл жирлегенең гадәттән тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү комиссиясенә йөкләнә .

7 статья. Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә даими яки вакытлыча яшәүче Россия Федерациясе гражданның гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә хокуклары

1. Саклаубаш авыл жирлеге гражданның хокуклары:

- гадәттән тыш хәлләр килеп туган очракта, тормышын, сәламәтлеген һәм шәхси мөлкәтне яклауга;
- Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләргә бетерү планнарына туры китереп, Саклаубаш авыл жирлеге хакимияте һәм оешмаларның халыкны гадәттән тыш хәлләрдән саклау өчен билгеләнгән коллектив һәм шәхси саклану чараларын һәм башка мөлкәт кулланырга;
- Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә билгеле бер урыннарда булырга мөмкин булган хәвеф-хәтәр һәм кирәкле куркынычсызлык чаралары турында мәгълүмат алырга;
- гражданнар оборонасы буенча , халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләре буенча шәхсән мөрәҗәгать итәргә, шулай ук Саклаубаш авыл жирлеге администрациясенә гражданнар оборонасы буенча шәхси һәм коллектив мөрәҗәгатьләр жиберергә;
- билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләргә кичәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу;
- гадәттән тыш хәлләр аркасында аларның сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә китерелгән зыянны каплауга;
- медицина хезмәте күрсәтүгә, гадәттән тыш хәлләр зоналарында яшәү һәм эшләү өчен компенсацияләр һәм социаль гарантияләргә;
- гадәттән тыш хәлләргә бетерү барышында бурычларны үтәгәндә аларның сәламәтлегенә китерелгән зыян өчен компенсацияләр һәм социаль гарантияләр алуга;
- халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау бурычларын үтәгәндә гарипләнү яки авыруга бәйләү рәвештә эшкә яраклылык югалткан очракта, инвалидлыклары хезмәт гарипләнү аркасында килеп чыккан хезмәткәрләр өчен билгеләнгән тәртиптә пенсия белән тәмин итүгә;
- халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча бурычларны үтәгәндә алынган авырудан яисә гарипләнүдән үлгән яисә вафат булган туендыручысын югалту очрагында пенсия белән тәмин итүгә, кеше гомерен саклап калу, милекне һәм хокук тәртибен саклау буенча гражданлык бурычын үтәгәндә алынган имгәнүдән яисә вафат булган гражданнар гаиләләре өчен билгеләнгән тәртиптә бирелә.

8 статья. Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә даими яки вакытлыча яшәүче Россия Федерациясе гражданның гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычлары Россия Федерациясе Саклаубаш авыл жирлеге гражданны бурычлы:

- халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын һәм Саклаубаш авыл жирлеге законнарын һәм башка норматив хокукый актларын үтәргә;

- көнүрештә һәм көндәлек хезмәт эшчәнлегендә куркынычсызлык чараларын үтәргә, житештерү һәм технологик дисциплинаны, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга китерергә мөмкин булган экологик куркынычсызлык таләпләрен бозмаска;

- халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклауның төп ысулларын, зыян күрүчеләргә беренче медицина ярдәмә күрсәтү алымнарын, күмәк һәм индивидуаль саклану чараларынан файдалану кагыйдәләрен өйрәнергә, күрсәтелгән өлкәдә үз белемнәрен һәм гамәли күнекмәләрен даими камилләштерергә;

- әлеге Федераль закон нигезендә югары әзерлек һәм гадәттән тыш хәл режимын керткәндә үз-үзенә тоту кагыйдәләрен үтәргә;

- кирәк булганда, гражданнар оборонасы, авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрдә ярдәм итәргә.

9 статья. Саклаубаш авыл жирлеге халкын гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм гражданнар оборонасы буенча әзерләү Саклаубаш авыл жирлеге халкын гадәттән тыш хәлләрдә һәм гражданнар оборонасы буенча эшләргә әзерләү оешмаларда, шул исәптән белем бирү учреждениеләрендә, шулай ук яшәү урыны буенча башкарыла.

Саклаубаш авыл жирлеге оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләре, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләрендә, өстәмә белем бирү оешмаларында (квалификацияне күтәрү учреждениеләрендә, курсларда, һөнәри юнәлеш бирү үзәкләрендә һәм тиешле лицензиясе булган башка учреждениеләрдә) һәм турыдан-туры эш урынында гадәттән тыш хәлләрдә эшләргә әзерлек узалар.

10 статья. Саклаубаш авыл жирлеге территориясендә милек формасына бәйсез рәвештә оешма һәм учреждениеләргә халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм гражданнар оборонасы буенча бурычлары Милек формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм учреждениеләр бурычлы:

а) оешма һәм ведомство карамагындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге

объектлар хезмәткәрләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә кирәкле чараларны планлаштыру һәм тормышка ашыру;

б) оешмалар һәм учреждениеләр эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру, гадәттән тыш хәлләрдә оешма һәм учреждениеләр хезмәткәрләренә тормыш-көнкүрешен тәмин итү буенча чаралар планлаштырырга һәм үткәргә;

в) гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән көчләргә һәм чараларны куллануга эзәр булуны, эзәрләүне һәм саклауны тәмин итәргә, оешма хезмәткәрләрен гадәттән тыш хәлләрдә саклану ысулларына һәм гамәлләргә өйрәтүне гамәлгә ашырырга;

г) гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүнең локаль системаларын булдырырга һәм даими эзәрлектә тотарга;

д) ведомство карамагындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларда һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү планнары нигезендә авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләргә оештыруны һәм үткәргә тәмин итәргә;

е) оешмалар һәм ведомство буйсынуындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектлар хезмәткәрләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын финансларга;

ж) гадәттән тыш хәлләргә бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдырырга;

з) билгеләнгән тәртиптә халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат бирергә, шулай ук оешма хезмәткәрләренә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә килеп чыгу мөмкинлегенә турында хәбәр итәргә.

11 статья. Халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге нигезләмәне бозган өчен җаваплылык

Халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын үтәмәүдә яисә намуссыз үтәүдә, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга шартлар һәм алшартлар булдыруда, кешеләргә гомерен һәм башка хокукка каршы гамәлләрдә яклау буенча чаралар күрүдә гаепле вазыйфаи затлар һәм Россия Федерациясе гражданны дисциплнар, административ, граждан-хокукый һәм жинаять җаваплылыгына, шулай ук оешмалар - Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Саклаубаш авыл жирлегенә норматив-хокукый актлары нигезендә административ һәм граждан-хокукый җаваплылыкка ия.

12 статья. Бәхәсләргә һәм каршылыкларны хәл итү тәртибе

Сарман муниципаль районы һәм Саклаубаш авыл жирлегенә арасында гражданны оборонасы, халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы

гадэттэн тыш хэллэрдэн саклау буенча чаралар үткэрү месьэлэлэре буенча килеп чыккан бэхэслэр һәм аңлашылмаучанлыклар алар тарафыннан килештерү процедуралары юлы белэн хэл ителэ.

13 статья . Гражданнар оборонасы чараларын финанслау
Саклаубаш авыл жирлеге территориясендэ гражданнар оборонасы, халыкны һәм территориялэрне гадэттэн тыш хэллэрдэн саклау буенча үткэрелэ торган чараларны финанслау Саклаубаш авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла